TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hà Nội tăng tốc xanh hóa giao thông công cộng: Bài toán vốn và hạ tầng đặt ra cấp bách

08:34 28/12/2025

Trong bối cảnh áp lực đô thị hóa, gia tăng phương tiện cá nhân và ô nhiễm không khí ngày càng lớn, Hà Nội đang đứng trước yêu cầu cấp thiết phải chuyển đổi mạnh mẽ mô hình phát triển giao thông theo hướng xanh, bền vững.

Theo lộ trình được Trung tâm Quản lý và Điều hành giao thông TP. Hà Nội công bố tại Hội thảo "Năng lượng xanh, di chuyển thông minh và phát triển bền vững theo mục tiêu Net Zero 2050", thành phố dự kiến cần hơn 35.000 tỷ đồng để đầu tư chuyển đổi phương tiện giao thông công cộng trong những năm tới.

Hiện nay, mạng lưới xe buýt Hà Nội gồm 155 tuyến với hơn 2.200 phương tiện đang hoạt động, giữ vai trò xương sống trong hệ thống vận tải hành khách công cộng. Tuy nhiên, phần lớn đoàn xe vẫn sử dụng nhiên liệu diesel truyền thống – nguồn phát thải đáng kể bụi mịn và khí độc trong môi trường đô thị. Tính đến nay, số phương tiện sử dụng điện và năng lượng xanh mới đạt khoảng 26,6%, tương đương hơn 500 xe, cho thấy dư địa chuyển đổi còn rất lớn.

Đảm bảo đến năm 2030, Hà Nội đạt tỷ lệ 100% xe buýt trên toàn mạng lưới sử dụng điện, năng lượng xanh, hoàn thành sớm và toàn

diện mục tiêu đề ra.

Thực hiện các chỉ đạo của Chính phủ về chuyển đổi năng lượng xanh trong ngành giao thông vận tải, Hà Nội đã ban hành Đề án phát triển hệ thống xe buýt sử dụng điện, năng lượng xanh và từng bước triển khai trong thực tế. Thành phố đã đưa vào khai thác 23 tuyến xe buýt điện với 367 phương tiện, chiếm gần 20% tổng số xe toàn mạng. Bên cạnh đó, 10 tuyến xe buýt sử dụng khí nén thiên nhiên (CNG) với 139 xe cũng đang vận hành ổn định, góp phần giảm phát thải so với các dòng xe diesel cũ.

Dù đã đạt những kết quả bước đầu, tỷ lệ xanh hóa của mạng lưới xe buýt vẫn còn khiêm tốn. Khoảng 1.500 phương tiện sử dụng nhiên liệu hóa thạch cần được thay thế trong giai đoạn tới. Theo lộ trình, giai đoạn 2025–2026, Hà Nội phấn đấu nâng tỷ lệ xe sử dụng điện và năng lượng xanh lên mức 10–20%. Từ năm 2027 đến 2030, Thành phố đặt mục tiêu chuyển đổi mạnh mẽ, nâng tỷ lệ này lên 50–80% tổng đoàn phương tiện; riêng khu vực nội đô hướng tới 100%.

Tuy nhiên, quá trình chuyển đổi đang đối mặt nhiều thách thức. Hạ tầng trạm sạc cho xe buýt điện chưa được quy hoạch đồng bộ, chủ yếu do doanh nghiệp tự đầu tư tại các depot, thiếu các điểm sạc công cộng tại bến xe, điểm đầu cuối. Đáng chú ý, chi phí đầu tư ban đầu cho xe buýt điện cao gấp 2–2,5 lần so với xe diesel, tạo áp lực lớn cho doanh nghiệp vận tải và ngân sách trợ giá của thành phố.

Theo ước tính, tổng nhu cầu vốn đầu tư phương tiện giai đoạn 2025–2033 vượt 35.000 tỷ đồng. Nếu không có cơ chế hỗ trợ về tín dụng, lãi suất và ưu đãi đầu tư hạ tầng, việc huy động nguồn lực xã hội hóa sẽ gặp nhiều khó khăn. Điều này cho thấy, để xanh hóa giao thông công cộng, Hà Nội cần một chiến lược tổng thể, đồng bộ từ quy hoạch hạ tầng, cơ chế tài chính đến chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, nhằm bảo đảm lộ trình chuyển đổi khả thi và bền vững.

Nam Sơn (t/h)